

Uredništvo in upravnništvo

Calle AÑASCO 2322

U. T. 59 - 3667

Buenos Aires, 23 marca 1935

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo

Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

CORREO
Argentino

TARIFA REDUCIDA

FRANQUEO PAGADO

Concesión 1551

Nemcija povzroca strah v Evropi

Danes se bodo sestali v Parizu predstavniki, Francije, Anglije in Italije, glede svobodne organizacije nemške vojske, ki je bila do sedaj po versaljski pogodbi predpisana v določnem številu oboroženih mož.

Hitler hoče imeti pri obnavljanju fašistične Nemčije popolnoma svobodne roke ter noče trpeti nobene tuje nadvlade, ker je po njegovem mnenju kaj takega poniževalno za kulturni nemški narod.

Do tu bi bilo vse prav in dobro, ampak, kot Mussoliniju se tudi Hitlerju cedijo sline po podjarmljenju tujih narodov ker samo v tem vidi triumf svastiškega kljukastega križa.

Dnevnik "Pravda" v Moskvi izjavlja, da če bo fašistovska banda napadla Sovjetsko republiko jih bodo ruski delavci preganjali na konec zemlje...

Sovjetski tisk, brez vladnega pritrdila, ne veruje v odkritosrčnost angleške diplomacije v Berlinu.

Urednik londonskega dnevnika "Daily Telegraph" pa piše, da ni nobena država tako strupeno oborožena kakor Nemčija. Iz tega sklepamo, da četudi bi angleška vlada skušala slepomišiti v Berlinu ter varati javnost, bi tega ne odobral ves angleški tisk.

Kot poročajo, se bo organiziral diplomatski zbor, Francije, Rusije, Italije, Male antante in Balkanske zveze, proti nemškemu oboroževanju.

Vse pa kaže, da bo Poljska na strani Nemčije. Menda se ne zaveda, da če se bodo Hitlerju uresničile njegove militaristične sanje, bo Poljska prva na vrsti. Seveda, poljski kratkovidni državniki sanjajo, da bodo skupno z Nemčijo prikrajšali Rusijo za Ukrajino ter za toliko povečali svojo državo, kar pa so najbrže računali brez krčmarja.

Z enakimi nameni kot Poljska in Nemčija, čaka ugodnega trenutka tudi Japonska onstran sovjetske Unije.

Položaj v Evropi se z dneva v dan slabša ter se je resno bati fašističnega suženjstva. Kapitalizem se hoče za vsako ceno obdržati na površju. Ljudstvo pa je vedno manj voljno nositi izkoriščevalce na svojih plečih. Vsi hitlerji in mussoliniji in slednjič nikak namišljen patrijotizem jih ne bo obvaroval končnege poloma. Minevajo časi, ko je vladal samo denar in oblast nekaterih. Polagoma prihaja do veljave tudi ljudska pamet.

Vsaka reč more priti do svojega konca in upajmo, da bodo evropski narodi kaj kmalu spoznali, da brez medsebojnega bratskega sožitja, ni mogoče pričakovati blagostanja.

Današnja evropska politika je vratolomno igranje s smrtjo. Glavni princip vsake države je, oboroževanje. Države izdajajo mnogo več za oboroževanje kakor za šole, imajo več moralnega orožja kakor knjig, generali imajo glavno besedo učenjaki pa zadnjo, vojakom dajo dovolj hrane ljudstvo pa strada, voja-

ške akademike čaka lepa bodočnost civilne pa revščina, itd. Ta nenaravni kontrast pa nikakor nemore trajati več dolgo. Tega mišljenja niso samo ročni delavci, temveč tudi umski delavci.

Naj vzamemo v roke kakoršnokoli kulturno revijo ali časopis, iz vseh diha potreba po socialni preuredbi. Seveda tega nočejo uvideti tisti ki imajo z ljudstvom svoje ambiciozne namene.

Naj vrže iskro v smodnik Hitler ali Mussolini je konečno vseeno. Čimprej se bo to zgodilo, tem hitreje bo prišlo do obračuna med krivico in pravico, ki mora slednja zmagati četudi morda preko krvavih trupelj.

Dunaj. Po zgledu Nemčije namerava tudi Avstrija vpeljati obvezno vojaško službo.

Pariz. V odgovor Nemčiji namerava Francija izdati v tekočem letu za oboroževanje na morju tisoč milijonov frankov.

ABESINIJA SE PRIPRAVLJA NA VOJNO

Abesinija je odredila splošno mobilizacijo, kar pomeni, da se pripravlja na vojno, tako je sporočil v Rim italijanski poslanik pri abesinski vladi.

Italijani so pa res mojstri v diplomaciji. Italija neprenehoma uvaža orožje in municion, ter vojaštvo v Afriko in se drzne reči, da se ne pripravlja na vojno. Mussolini je rekel, da je on dal vpoklicati pod orožje samo dva divizionov vojakov, Abesinija pa postavlja nasproti kar celo vojsko.

Mussolini mora res imeti abesince za zelo zabite, če misli, da bodo kar mirno počakali, da se bo nabralo dovolj italijanske vojske na afriških tleh, da bodo lažje in gotoveje napravili pohod...

Če so pametni abesinci bodo pognali italijane iz Afrike dokler se jih ne naleze preveč tja, kakor bi najbrže napravil tudi modri Mussolini, če bi recimo, se afrikanci zbirali skupaj kje tam doli v Siciliji z namenom podjarmiti Italijo.

Seveda, ko se bo zdelo Mussoliniju, da ima dovolj vojske zbrane v Afriki, bo že skušal kako provokirati, da Abesinija hoče vojno in da je Italija prisiljena se braniti.

Mussolini lahko kriči v svet kar se mu zljubi, mi prav dobro poznamo njegove fašistične namene. Lačen je zemlje in bi rad vladal nad narodi, ki so kulturno in gospodarsko prešibki, da bi se branili tuje tiranije. Kapitalisti rabijo virov za svoje nikoli polne žepce. In Mussolini ima dovolj "zaslužnih" črnosrajčnikov, ki jim namerava pripraviti udoben governerski stolček v svojih kolonijah... ki jih bo seveda treba šele napraviti.

DRUŠTVO NARODOV

Društvo narodov nima nobenega pomena v mednarodni politiki. To se je že večkrat izkazalo. Zdaj se navidezno krega na desno zdaj na levo. Države se pa zato prav nič ne zme-

nijo ter grejo vsaka svojo pot kakor se ji zdi potrebno...

Najbolje bi bilo, da bi Društvo narodov spremenili v norišnico, kamor bi poslali današnje "narodne" voditelje; ali pa bolnišnico in zraven pokopališče, kamor bi znosili ranjence in mrliče, ki jih kanijo napraviti precej milijonov tisti, ki spadajo v umobolnico. Za eno ali drugo se bo moralo odločiti, če bo hotelo kaj koristiti...

RAPALSKA POGODBA NI VEČNA

Italijanski Touring Club, ki razvija zadnja leta tudi med našimi ljudmi propagando za pristop v članstvo, izdaja že izza predvojne dobe obširne knjige — vodiče, ki vsebujejo popise posameznih italijanskih pokrajin v priročni obliki. Ker sta Julijska Krajina in del Dalmacije tudi postali del italijanske države, je neki L. V. Bertarelli izdal v okviru in v dopolnitev teh izdaj posebno knjigo o "Odrešenih pokrajinah" (Julijski Benečiji in Dalmaciji). Edicija ni najslabša in je tu pa tam celo objektivna. Proti koncu lanskega leta je izšla že v tretji, predelani izdaji. Publikacija nas z vsebinske strani na tem mestu ne zanima. Zanimljiv pa je tudi za naše čitatelje komentar, ki ga je o tem "vodiču" napisal ob priliki tretje izdaje velefašistični list "I commentari dell'azione fascista" v št. 20.—21. z dne 1. decembra lanskega leta. List piše dobesedno: "Obisk Julijske Benečije zapusti v nas nedvomno hvaležen spomin na Trst, Reko, Pulj, Koper, Oglej, Gradež, Tržič, Poreč, Pazin, Opatio in tolika druga središča, ki nas spominjajo na trpljenje (!) Italijanov pod habsburškim gospodstvom in ki tvorijo danes spet (!) stvaren del matere — domovine; ni pa tako z Dalmacijo, ki še ni popolnoma združena z Italijo in ki jo je zloglaesni (!) rapalski dogovor odstopil (!) povečini Jugoslaviji, in to brez vsake resne in veljavne utemeljitve, medtem ko je poprejšnji londonski pakt dal Italiji pravico, da obdrži ne samo okupacijo severne in srednje Dalmacije, skupno z otoki ampak tudi, če ga prav tolmačimo posebno še po razsulu v Rusiji in veliki ter odločilni zmagi 4 novembra, pravico do okupacije ostalega ozemlja, ki ga pakt sam izključuje. Po tej zanimivi primerjavi med obema dogovorima ki ponovno kaže, da Italijani zidajo svoje "pravice" do zopetne (!) združitve Dalmacije z Italijo na londonski pakt, češ da so oni že na podlagi tega dogovora dobili suverene pravice na dalmatinsko zemljo, postavlja list frapanten zaključek o veljavnosti rapalskega ugovora, ki je vreden, da si ga dobro zapomimo.

"Toda pogodbe niso večne (!) in večne tudi niso mnogonarodne države, kakor že ni bila večna avstro-ogrška država, in kakor tudi gotovo ne bo sedanja jugoslovenska."

Pisec teh zanimivih vrstic pa se ne vpraša, če bo večna... fašistična Italija, ampak se tako le na koncu izmuzne iz zagate v katero ga vodi logika prejšnjih izvajanj: "No, medtem (!) pa pridno posečajte Dalmacijo, da jo bode še bolj spoznali in še bolj ljubili!"

Nove vrste topovi

Znane krupove tovarne orožja in municiona, so izdelale nove vrste topov 77 milimetrov. Fabrika Rheinmetall v Soemerda izdeluje sedaj vzorec mehničnega topa s katerim se bo lahko streljalo kakor z strojno puško.

Eno najbolj moderno orožje, ki ga poseduje Nemčija, je top od 80 milimetrov z imenom "Flak Kanone". Top je napravljen tako, da se ga lahko poljubno vravnava v kakoršnokoli smer in strelja v daljavo 10 km. Mehanična ura pokaže natančno kedaj se razpoči projektel.

Nadalje, da ima Nemčija aparate s katerimi lahko povzročajo efekte v motorjih, bodisti parnika ali letala. Ima tudi razne strupene pline, ki jih potom posebnih priprav meče v daljavo, med nasprotnike.

Seveda ni treba verjeti, da tudi druge države ne posedujejo takih smrtonosnih priprav.

FANTASTIČNI GLASOVI

Zdaj pride iz te zdaj iz one države v Evropi skrivnostni glas, o umoru te ali one pomembne osebnosti.

Vsi ti glasovi so nalašč vrženi med ljudstvo za videti kakšen utis napravi nanje.

Ti fantastični glasovi prihajajo navadno iz tvornic municiona ker bi lastniki teh radi videli, da bi se že vendar pričelo z krvavim plesom, kar bi jim napravilo zopet mastne dobičke, kakor v svetovni vojni.

Francija in Italija bosta skupno nastopili proti Nemčiji

Francija in Italija sta sklenili, da bosta skupno nastopili proti provokacijam Hitlerja. Vlade omenjenih držav skušajo vplivati tudi na Anglijo, da bi enako odločno nastopala.

Zdi se pa, da se Anglija nekoliko iznikava, kot da ona pri tej stvari ni direktno prizadeta. Če bi prišlo do najhujšega, pravi Anglija, so Francija, Rusija s pomočjo Male antante dovolj velika moč, da lahko odločujejo položaj v Evropi.

Hitler hoče biti mogočnejši od Mussolinija, zato se sljednji hoče maščevati, in je Italija zavzela protinemško stališče.

Vsekakor bomo kmalu razvideli kako se bodo stvari zasukale.

Italija bo pridržala pod orožjem dva letnika

Letnik 1913, ki bi moral biti v kratkem odpuščen bo pridržan pod orožjem. S 1. aprilom bo šel pod orožje letnik 1914 in bo skupno obeh letnikov pod orožjem 440 tisoč. Mussolini pa je hotel imeti pripravljenih za enkrat pol miliona vojakov, zato je dal poklicati pod orožje še letnik 1911 ki pripada dvem divizijam katere so namenjene za v Afriko.

Kot je poročal v poslanski zbornici podtajnik vojnega ministrstva, general Baistrocchi, je Italija dovolj pripravljena za vojsko.

"Kakor na kopnem, tako tudi v zraku in na morju smo pripravljeni zmagati. Danes se nahajamo na potu teoretične inteligence, jutri pa se homo dobili na bojnem polju."

Vojna v Afriki neizbežna

Italijanski parniki vozijo s polno paro vojaštvo ter orožje in municion v Afriko kar pomeni, da je vojna neizbežna.

OKNO V SVET

Vatikan. — Sveta stolica je izdala incikliko v kateri naglašajo potrebo miru v Evropi.

Pariz. — Francoski zunanji minister Laval je poslal telegram Zvezi narodov, da naj odredi takojšnje posebno zasedanje glede zadnjih evropskih dogodkov povzročenih od Nemčije.

Berlin. — Potom svojih poslanikov sta Francija in Italija poslali protestno noto nemški vladi glede oboroževanje Nemčije.

Rim. Uradno javljajo, da znaša deficit za mesec februar 237 tisoč lir.

Moskva. V Leningradu živijo, brez da bi jih komunistične oblasti nadlegovale, več tisoč ljudi brez osebne izkaznice. Sedaj pa so oblasti odredile, da morajo vsi prebivalci večjih mest imeti osebne izkaznice, da bodo lažje kontrolirali morebitno protidržavno delovanje posameznika.

Izkazalo se je, da živi v Leningradu 41 bivših princev, 96 baronov, 35 fabrikantov, 68 veleposestnikov, 19 trgovcev, 142 dvorjanov in 547 velikih funkcionarjev bivše caristične vlade.

Berlin. Ta teden neke noči, so priredili, umetni zračni napad na glavno mesto Nemčije, Berlin.

Pariz. Francija je podpisala te dni razne trgovske koncesije z Rusijo.

Budapest. Skupina manifestantov je hotela pripraviti puč proti ministrskemu predsedniku Goemboesu. V spopadu je bilo pet mrtvih, med njimi ena ženska, in 13 ranjenih.

Izumi, o katerih nihče ne izve

Doba zadnjih tridesetih let nam je prinesla epohalne izume; tehnika se je razmahnila in uveljavila v vseh panogah. Na mah je spremenila prilike in globoko posegla v naše življenje. In vendar obstoji veliko število izumov, za katere ne bomo zvedeli; mero-dajni krogi jih drže v najstrožji tajnosti.

Med te spadajo predvsem kemiški izumi, ki

bi uniili v kratkem cele industrije, ako bi se uveljavili, in so jih tyornice kupile le zato, da jih prikrijejo in zadrže. Poleg teh obstoji še cela vrsta vojaških izumov. Dobro organizirana mednarodna špijonaža je pinesla že marsikaj zanimivega na dan. Njena poročila nam vedo povedati o tem ali onem nevarnem orožju, in dasiravno so v tehniškem pogledu pomanjkljiva in si ne moremo ustvariti pravega vpogleda v zadevo, nam vendarle opišejo nek in delovanje orožja.

Znano je, da razpolaga Francija s topovi, ki daleko nadkriljujejo artiljerijo drugih držav. Tudi topove, s katerimi so Nemci obstreljevali Pariz. Bodoče francoske podmornice bodo prekašale vse druge. Francija je namreč kupila izum, ki omogoča podmornicam vožnjo v bobkem morju. Tako zvani periskopi so konstruirani po doslej nepoznatih principih in so najpopolnejše opazovalne priprave.

O Ameriki vemo, da razpolaga z izumi, ki bodo nadkrilili današnje tanke. Novi tanki bodo hitrejši in okretnejši od onih na zapadni fronti.

Tajni izumi bodo v marsičem izboljšali tudi letalstvo. Angleži imajo največ takih izumov in jim je, ako se izumi uveljavijo, zagotovljeno prvenstvo v zraku. Zgradili bodo lahko letala, ki se dvignejo z mesta in na mestu pristanejo in bodo mnogo boljše od današnjih letal, ki potrebujejo za vzlet in pristanek letališče.

Dasiravno je takozvani helikopter vprav svojevrsten izum, kibi nudi civilnemu letalstvu mnogo koristi zaradi varnejše in udobnejše vožnje, ga je vendarle angleško vojni ministrstvo pridržalo v najstrožji tajnosti. Ni dvoma, da se bo v bodoči vojni uveljavil in znatno okrepil angleško letalstvo. Mednarodna vojna špijonaža je izvedela, da leži v arhivih angleškega vojnega ministrstva tudi konstrukcija posebnega elektromagnetskega topa, ki bo odstrelil kroglo s pomočjo na cev pritrjenega elektromagneta in ne več po eksploziji. Taki topovi bi predstavljali ogromno premoč nad sovražno artiljerijo, ki se ne bi mogla braniti pred tihim in nevidnim obstreljevanjem.

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

Av. L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

25 DE MAYO 149-59

PREDSTAVNIK ZA CELO JUŽNO AMERIKO:

PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE

POŠTANSKE ŠTEDIONICE

ZADRUŽNE GOSPODARSKE BANKE

BANCO DI ROMA - GENOVA

POŠLJITE VAŠA DENARNA NAKAZILA V STARI KRAJ, SAMO TEM SIGURNIM POTOM.

Brzjavno

Z avijonom

Z pošto

Naše uradne ure: od 8 $\frac{1}{2}$ do 7 zvečer; ob sobotah do 12 $\frac{1}{2}$.

SIGURNOST!

BRZINA!

USLUŽNOST!

POVERJENJE!

Mestna Kronika

Piazza obsojen na dosmrtno jeco

Kakor je našim čitateljem še gotovo v spominu in kakor smo že svoj čas poročali lansko leto o groznem zločinu, ki ga je izvršil Antonio Piazza nad svojo 12 letno sestrico in se manjšo hčerko, ženske s katero je živel v divjem zakonu, s tem, da jih je izvabil s seboj v bližnji Olivos kjer jih je pahnil v vodo in sta utonili. Sprva se je zdelo da je imela v zvezi s tem umorom opraviti tudi njegova priležnica in mati manjše deklice Rosa Picena, toda po precej dolgi razpravi se je dognalo, da je glavni krivec Piazza sam in je zvrigel krivdo na Roso samo zato, ker si je domneval, da bosta v zaporu skupaj ali pa da vsaj ne bo sam. Na podlagi tega so Roso spustili iz zapora.

Pred par dnevi se je vršila razprava pri kateri je bil Piazza obsojen na dosmrtno jeco in plačilo svote 10.000 pesov kot moralno odškodnino Rosi za izgubo hčerke.

Ožgala se je

Včeraj se je ponovno zgodila nesreča katere povzročitelj je samovar ali boljše rečeno ne-
previdno ravnanje z njim. V ulici J. M. Moreno 1360, je hotela Bella Rosenberg prižgati samovar v katerem je vporabljala kot gorivo bencin, nenadoma je pa aparat eksplodiral in Bella je bila namah v plamenih. Na njene obupne kliče na pomoč so prihiteli bližnji sosede in jo spravili iz nevarnega in opasnega položaja precej ožgano, radi česar je bilo potrebno klicati zdravniško pomoč, ki jo je spravila v bolnišnico.

Zaradi fanta

Maria Carcavalo 18 let stara je imela ljubega, zadnje čase se ji je pa dozdevalo, da se vede proti njej nekako preveč hladno, radi česar je sklenila iskati temu vzroka. In res se ji je začelo dozdevati, da njen zlati Karlito preveč rad gleda njeno prijateljico, seveda se ji ni preveč dopadlo. Zato je včeraj na "trdo" prišla njo in ker ta ni hotela njej priznati pravice kot prvi, sta se prijeli dejansko in sicer prav po žensko, tako da če niso prišli sosede posredovati bi ostali v kratkem boju brez las — vsaj tako se je zdelo.

Zaradi najemnine je ustrelil zakonca in 6letno deklico, ki je bila pri njih na obisku

V četrtek zvečer se je odigral v ulici Lavosier 3549 žalosten dogodek pri katerem sta zgubila življenje zakonca in 8 letna deklica, ki je bila pri njih na obisku.

V omenjeni hiši sta živela že precej časa zakonca Eusebio Urzal in njegova žena, zadnje čase je pa Eusebio zaradi pomanjkanja dela zaostal s plačevanjem najemnine, sobe v hiši, v kateri je stanoval tudi gospodar hiše, Francisco Luzzo. Ker se stališče najemnikov ni hotelo izboljšati za zakonca, jima je Luzzo že večkrat prej zagrozil, da ako ne plačata ali se izselita, da ju bode ustrelil. Tako je žalibog tudi napravil.

Ko sta v četrtek nič hudega sluteča zakonca večerjela v družbi 6 letne deklice Elene Garesio, stanujoče s svojimi stariši v isti ulici, št. 3553, je nenadoma vstopil v sobo Luzzo z revolverjem v roki in brez vsake diskuzije nameril orožje v Eusebija in sprožil strel proti njemu, ki se je smrtno zadet zgrudil, nato se je obrnil proti ženi in sprožil 6 strelav vanjo. Do smrti prestrašena deklica je videč grozno dejanje suroveža hotela begniti na ulico toda on jo je opazil in še proti njej sprožil strel, s katerimi ji je prestrelil glavo tako, da je ostala na mestu mrtva. Na odmev detonacij so prihiteli sosede in policija, ki je ubijalca prijela in brezupnem stanju spravila teško ranjeno žensko v bolnišnico, kjer pa imajo zdravniki zelo malo upanja, da okreva.

Smrt dveh mladeničev v valovih

Dne 19. t. m. sta ušla iz zavoda mladoletnih "General Victorica", ki se nahaja v bližnjem okraju Tigre, 19 letni Julio Cesar Falco in 18 letni Luis M. Ferrari. Vodstvo zavoda je za-
devo takoj javilo pristojnim oblastim, katera so nemudoma začela z poizvedovanjem za ubeglima. V četrtek malo po deseti uri je oddelek mornariške prefekture našel na obrežju rečice Carapachay v bližini otoka Delta, trupli dveh mladeničev, katere je vodstvo zavoda spoznalo za ubegla. Očividno sta z namenom, da se ne vrmeta več v zavod, hotela pobegniti na bližnje otočje pa sta se pri prekoračenju omenjene reke otopila.

DRUŠTVENE VESTI

Vpišite se v SPD. I.

Vsi, ki imate veselje do petja, dramatike in sploh društvenega delovanja, vpišite se še danes v Slovensko prosvetno društvo I. Za svoto 11 pesov, ki jih lahko nakažete v dveh obrokih imate za eno leto plačano članarino in naročnino Slovenskega tednika in imate prost vstop na vse naše prireditve.

ČLANOM SPD. I. NA ZNANJE

Radi državnih volitev se ne bo vršil jutri 24 marca občni zbor SPD. I. kot je bilo javljeno v zadnji številki Slovenskega tednika, temveč teden pozneje dne 31. marca.

V NEDELJO 7 APRILA

vsi na vinsko trgatav, ki se bo vršila v prostorih SPD. I. ul. Añasco 2322.

RADIO URA

Jutri v nedeljo 24. marca med drugo in tretjo uro poje zbor SPD. I. na L. S. 10, radio Callao.

Program se bo sproti potom radia objavljal v slovenskem in španskem jeziku.

ZBOR SPD. I.

bo v petek 29 marca nastopil v teatro Caseros v Floresti.

HIMEN

V soboto dne 2 marca sta se poročila Franc Čuvin in Angela Brumat ki je tudi zvesta naročnica Slovenskega tednika.

Bilo srečno.

ZUBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2534

Restavrant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Vsako nedeljo ples.

Lepi prostori, pripravno za svadbe

CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.

Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

Diplomirana babica

ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu

Ima odlogetno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Bs. Airesu. Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa.

Calle CABRERA 4311

U. T. Palermo, 2383

VI LAHKO ŽIVITE BREZ SKRBI

ČE ZAUPATE VSE VAŠE BANČNE OPERACIJE NA

Banco Holandés

SLOVENSKI ODDELEK

Centrala: Bmé. MITRE 234, Buenos Aires; Podružnica: CORRIENTES 1900

ZAKAJ?

ZATO KER, potom BANCO HOLANDES lahko nakažete Vaši družini denar VARNO, HITRO in z NAJMANJŠIMI STROŠKI.

ZATO KER, BANCO HOLANDES plača za Vaše hranilne vloge NAJBOLJŠE OBRESTI.

ZATO KER, pri BANCO HOLANDES lahko kupite prevozne karte za najboljše in najhitrejše parnike, po najnižjih CENAH.

VAŠ DRUGI DOM: BANCO HOLANDES

Pridite osebno ali pa nam pišite — da se boste perpričali. Uradujemo od 8.30 pa do 19 ure. Ob sobotah do 12.30.

JAN KACIN:

DRUŠTVENI SESTANEK V CORDOBI

Ker se mi zdi razmerje društev v Cordobi podobno tem v Buenos Airesu se hočem pri tem nekoliko delj pomuditi.

Ena glavnih napak je naziranje, da Slovenci iz Primorja ali iz Kranjske niso eno in isto. Če vzamemo iz kulturnega, socialnega in najzadnje iz narodnega stališča, je pošteno ali ni, da je en milion in pol Slovencev razdeljenih. Menda vsi znamo, da je pol miliona Slovencev pod Italijo. Vemo tudi, da so tako napravili iz nas, brez da bi nas vprašali, če nam je prav ali ne. To se pravi, da so nas pri zeleni mizi smatrali za ljudstvo, ki se da z njim poljubno barantati.

Računali so brez nas. Mussolini je nedavno sam priznal, da bodo Primorski Slovenci za fašistično asimilacijo pretrd oreh in je v tem pogledu usmerjal zunanjo politiko, umor Jugoslovanskega kralja, da bi napravil iz Slovenije in Hrvaške takozvano avtonomno republiko, ki bi bila seveda pod italijanskim pokroviteljstvom.

To se pravi, gospodarsko nas bi izkoriščali italijanski kapitalisti, kot so nas svoj čas nemški in nam bi milostno dovolili, da bi tožili in se pomilovali v naši mili materinščini, saj pomagati bi si itak ne mogli, ker bi vsak poizkus upora zatrl z oboroženo silo seveda v interesu svetovnega miru in "narodnega" blagostanja. Razumljivo, da bi jim pri tem delu pomagali slovenski petolisci, ki jim je narod deveta brigada, samo da so oni siti.

Torej meja čez Slovenijo ni naravna meja temveč le umetno narejena, zato je škodljiva ne samo jugoslovanskemu narodu, temveč tudi italijanskemu...

Saj pravim, bo rekel kak fanatičen nacionalist, italijane je treba pobiti, ampak Primorci so pre malo zavedni Jugoslovani da bi se zavedali velikega narodnega poslanstva, temveč se raje nagibljejo h komunizmu, ki pišejo mnogi časopisi, da je velika zabloda...

Pretrian nacionalizem, fašizem, je za uho krasna ideologija, v resnici pa je načelna zabloda. Fašizem v eni državi nima obstoja ker bi domači organizirani kapitalizem nemogel toliko izkoriščati ljudstvo, da bi se jim slednjic ne uprlo in zato tudi fašizem gleda za podjermljenje tujih narodov. In to prinaša vojno...

Socializem ali komunizem je načeloma pravilen, ker pravi: Narodi vsega sveta; združite se. S tem ni narodnost prav nič v nevarnosti, temveč se samo predvideva potrebo enotne ideologije.

Internacionalni primer je katoliška cerkev.

Kako se v praksi izvaja socializem, komunizem, in katolicizem, ne bom na tem mestu razpravljajal.

Rečem samo: Nobeno društvo v Južni Ameriki ni fanatično narodno, ne komunistično in ne katoliško in to iz čisto enostavnega razloga, ker za to ni pravnega terena. Sicer so se delali poizkusi v vseh navedenih potezah, pa so se vsi izjalovili. Ljudstvo je instinktivno čutilo, da bi bilo kakoršnokoli strankarsko nestrpnost škodljivo.

Naznanjam čevjenim rojakom in rojakinjam, da sem otvoril lastno delavnico za popraviljanje vsakovrstnih ur.

Toplo se priporoča vsem

Vladimir Gomišček

Ulica TRIUNVIRATO 1467 zraven Dorrego, Chacarita, Buenos Aires.

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ DE BILIK,

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

O kakem komunizmu kot stranki med izseljenci v Južni Ameriki je prazno govorjenje. Da pa večina primorskega izseljenca simpatizira s državno socialno preuredbo v Rusiji, je pravilno. In da bi želelo tudi Jugoslavijo socialno pravičnejše urejeno ima tudi pravico želeti in na to tudi delati, brez ozira, če je to prav ali ne tistim, ki bi radi na račun jugoslovanskega ljudstva bogateli.

Vsako natočevanje, da Primorci niso iskreni jugoslovani je krivično. Stojijo kulturno dovolj visoko, da jih opravičuje vsakega dvoma. Nikakor pa ni pričakovati, da bi se Primorci udinjili kakim Jugoslovanskim narodnim verižnikom, za njihove zasebne koristi.

Ni nič čudnega, če Slovenci iz takozvane odrešene domovine in Slovenci iz zaslužene domovine nimajo o narodnih ter socialnih doktrinah enotnega pojma. Živeli so pač v različnih okoliščinah ter s tega vidika tolmačijo svoje mišljenje. To pa niti od daleč ni dovolj vzroka za nasprotovanje. Ni opravičeno reči tistim, ki ljubijo svojo domovino, da so zato fašisti in tudi ni opravičeno reči tistim, ki simpatizirajo s sovjetsko Rusijo, da zato niso zavedni Jugoslovani.

Nekako v tem smislu sem govoril na sestanku v Cordobi in zdelo se mi je, da so me vsi navzoči pravilno razumeli.

Podporno društvo "Ljubljana" ima bolj gospodarske smernice medtem ko se društvo "Iskra" bolj kulturno udejstvuje. Če hočemo pravilno razumeti, sta obe smernici koristni in potrebni ter bi društvi z roko v roki dosegli lepše uspehe.

Kakoršnokoli fašistično ali komunistično podtikovanje je izrodek nepremišljenih besed.

Jaz bi bil zelo vesel, če bi društvi v Cordobi dali zgled nam v Buenos Airesu. Sicer pa naj o tem razmišljuje članstvo obeh društev, če je potrebno ali ne. Jaz proti njih volji nemaram ničesar spreminjati.

Drugi dan je bila sredo, čas odhoda. Obiskalo me je par rojakov še predno sem vstal. Lojze Faganel pa

mi je pomagal iztakniti mojega starega znanca Jazbeca. Kar na nekem vogalu sva ga počakala in ko je privozil z njegovo tramvijo, se je za hip ustavil, toliko, da sva se pozdravila. Izročil sem mu še pozdrave od njegovih vaščanov iz B. Airesa in ko mi jih je naročil še on za odtadi, kar sem tudi storil, jo je naglo odkuril po "začrtani" poti.

Skoro bi pozabil: Tudi Kovačič mi je naročil pozdrave za Hilarija Kenda in za Gabrijele Kriveca, ker ju nisem dosedaj še nikjer videl, jih kar tem potom izročam, saj sta oba naročnika S. T. Tako mi sedaj obljuba ne dela več dolga.

Opoldne se je vlak pričel pomikati proti Buenos Airesu. V štirih dneh mojega bivanja v Cordobi so se mi naši rojaki tako priljubili, da bi najraje kar pri njih ostal. Ves čas vožnje sem mislil, kako daleč nas je usoda razmetala.

Kakor domotožni študent sem se tolažil s popotnico, ki mi jo je skrbno pripravila Gregoričeva mama. Sam pri sebi sem si mislil: Matere so pa res vse tako skrbne in dobre. Za svojega otroka bi dala vsak hip življenje in tudi za tujega imajo prijazno besedo ter kosček kruha, če ga je le kaj pri hiši.

Vožnja nazaj je bila enaka kakor tja. Posebnost je bila, da je neka stara baba kadila kakor turek. Ko smo prispeli v Rosario se je delala ravno tema. Brezposelni so ob progi poleg svojih pasjih hišic "chupali mate".

Nekaj pred polnočjo smo se pripeljali na kolodvor v Retiro.

Ves zaspan in zaprašen sem jo odkuril s kolektivom domov. Brskal sem po žepu pa nisem mogel najti ključa od hišnih vrat. Hotel sem kar enostavno preplezati zid ki meji na vrt, ko me je pri tem poslu zasačila policija. Ko sta se moža prepričala, da nimam kriminalnega obraza, sta mi pomagala čez zid in ko sem po "patju" gredoč iskal v žepu ključ od moje sobe, sem našel tudi ključ od zunanjih vrat.

K o n e c.

ZA DARILA
NAJBOLJŠA IZBERA

Joyería FEDER

ustanovljena leta 1907

AV. SAN MARTIN 2591

U. T. 59, Paternal 0442

Zraven Banco Popular Argentino

Dragocenosti

Ure

Briljanti

Fantazije

Srebrnine

Direkten uvoz

Lastna hiša

Fabrikacija

Najboljša

Perfektno

Popraviljanje

OBIŠČITE NAS

S PREDSTAVO TEGA OGLASA

NAPRAVIMO 10% POPUSTA

ENO DARILO BO VAŠE

VREDNOST \$ 500.00 ZASTONJ, ZAHTEVAJTE JIH

NOVOPOROČENCI:

Hočemo sodelovati pri sreči.

Ni večjega veselja na svetu, kot biti povzročitelj nekaterih sreč v hiši drugega.

POROČNI PRSTANI
18 KARATNO ZLATO
OD \$ 12 DALJE

Utrinki iz nase nove domovine

Prostoslav Savinjski:

MISIONES

Divjačna in lov v njegovih pragozdovih.
Drugi škodljivci

Ste že čuli o argentinski pokrajini Misiones? Na skrajnem argentinskem severu leži kot nekaka zagvozda med paraguayskimi ter braziljanskimi pragozdovi, ob izviru reke Alto Paraná, tam kjer grmijo slapovi Iguassú, največji svoje vrste na svetu. Pokrajina Misiones je natančno tako velika kot Belgija ker prva ima 29.822 km² druga pa 29.456 km² ali s to razliko da ima Misiones 140.000 prebivalcev, Belgija pa okrog 7½ milijonov. Misiones se nahaja ob vratih vročega pasa, kajti leži med 26—28 stopinjo, tropični pas pa se začne pri 23 širinski stopinji. Misiones je še silno redko naseljena pokrajina, v njej je še polno pragozdov, pa bo morda za kakih 150 let ravno tako gosto naseljena kot Belgija.

Pa ni bilo vedno tako. Misiones, kakor že ime pové, so odprli zunanemu svetu španski jezuiti, ki so tam gospodarili 150 let ter bili pregnani od španskega kralja Karla III (vladal 1759—1788). Za dobe jezuitskega gospodarstva je bilo ob reki Alto Paraná okrog 30 naselbin z nad 200.000 prebivalci. Po izgonu jezuitov je vse propadlo, danes štrlijo le še razvaline njih cerkvenih ter gospodarskih stavb. Šele začetkom tekočega stoletja se je Misiones zopet začel odpirati zunanji kolonizaciji ter civilizaciji, ki sta se pa ponajveč usidrili ob bregovih reke Alto Paraná, mejtem ko je v notranjosti dežele še vedno obilo pragozdov. Yerba-mate ter tobak sta glavna pridelka pokrajine. Domorodni prebivalci — Indijanci rodú guaraní — so bili skoro decimrirani, današnji kolonisti so izključno Evropeci, Nemci in Poljaki. Tako dobro sta se ti dve narodnosti gori organizirali, da imata tam svoje kulturne ustanove: šole, cerkve, požarne brambe, pevska društva i. t. d.

Po Misiones sem pred leti potoval v poslovnih zadevah, ali obiskal sem samo večje naselbine ter si napravil nekaj površnih zapiskov. S tem pa, kar mi je pravil pred dnevi neki Poljak, ki je prišel po poslih v Buenos Aires in ki živi v Misiones že 23 let, sem te zapiske zdatno spopolnil ter jih predajem tu Slovencem v koristen poduk in slastno zabavo.

**

Kdor je v stari domovini hodil na lov na zajce, jerebice, polhe in divje peteline, bi bilo boljše, da bi teh čarov in te lovske poezije nikdar ne bil izkusil, kajti kontrast je le prevelik ter izpade popolnoma v neprilog — Misionesu. Stvar nima absolutno nič zabavnega na sebi je brez vsakega poetičnega čara; poezija stopa v boj z vegetativnimi, botaniškimi, entomološkimi ter topografskimi zaprekami, ki se zagvozdi med lovca in njegovo žrtev ter se vrši pod vplivom dušiče pragozdne soparice ob bregovih varljivih močvirij. Krepka konstitucija ter močna lovska strast pač zamoreta te zapreke omiliti, ali to kar se po slovensko imenuje lovska poezija, tega v tem subtropičnem rajni ni.

Pragozd, — posebno tam kjer je vlaga, je za lovca neprodirljiv zelen zid. Spodnja rast se

zapleta z vejevjem dreves v tako neprodirno mrežo, da se neizkušeni lovec prekmalu brezupno v njo zaplete. V tej mreži igrajo rastline — plezalka, "lijane" zvane, ki visijo z dreves, nekatere tudi z bodečim trujem obragodarjene — prav usodno vlogo. Domorodni Indijanci se kaj spretno zvije skozi vse te zapreke, novinec pa se skoro neprosto voljno obesi na visečih plezalkah, pade po par sto metrih kakor je širok in dolg ter si razcefra obleko tako mojstersko, da je rabljiva samo še za snaženje petrolejk. Seveda si človek lahko z ene vrste turške sablje "machete" zvane klesti pot skozi pragozd, ali vsakdor, ki je bil kedaj na lovu, dobro vé, da divjačina ni tako zatelebana, da bo uljudno pričakala z "mačete-m" razsajajočega človeka. Medtem ko "gringo" prodira v pragozd, postane predmet najodličnejše pozornosti v višjih legah brnečih moskitov; obkrožijo ga kot bob debele tropične muhe, ki jim je belokožec prav posebna delikatesa, ali pa se zaleti z glavo v kako sršenovo gnezdo. V zadnjem slučaju pride iz pragozda mnogo hitreje ven kakor je prišel notri, notabene ako najde pravi izhod. Ako ti v misionem pragozdu orientacijski smisel ni prav posebno razvit, se kaj lahko izgubiš in potem gorje ako si sam. Solnce bi donekod lahko služilo kot kažipot, ali redkokedaj se ti v tem zelenkastem mraku prikaže, razven tega je pa tudi lahko oblačno.

Za uspešen lov v misionem pragozdih mora biti človek vsaj tričetrtini Indijanec. En človek sam se lahko poda na lov na divje kokoši, opice, ali drugo dvo in štirinožno divjačino, kojih bivališče se več ali manj lahko ugotovi. Ali za lov v pravem smislu je potreba več loveev in še več — dresiranih psov. Brez psov ni mogoče loviti tigra (jaguar) tapir-ja, divjih prešičev ter srn. Tiger obdan od psov se vspne, tapir in srne iščejo bližnjo reko, divji prešiči pa se kar najodločneje postavijo v bran. Pri lovu na tapirje ter srne si delujeta navadno 2 skupini roko v roko ena na suhem s psi druga pa po vodi v čolnih.

Pri lovu na tigre je posebno odločilna kakovost psov. Ako je pes le prenavdušen, ostane jaguar (tiger) čisto miren dokler mu ne pride prav na dohvat, potem mu pa zasoli takšno za-

ušnico, da se omamljen prevrne. V takem slučaju si jaguar vzame psa kar seboj, da mu služi za večerno pojedino, ker pasje meso mu gre silno v slast. Lajanje psov opozori lovca, da si izbere prostor od koder najlažje nameri na tigra s puško. To je umetnost in tvegana stvar. Nastreljen tiger se s par skoki zakadi v lovca in potem gre na življenje in smrt. Zato se nikdar posamezen lovec ne poda na tigra; ke-dar jih je pa več in psi storijo svojo dolžnost, mora pa že prokleta slabo iti, da bi tigra ne zadele 2—3 krogle.

"Ko sem pred 23 leti prišel v Misiones" — mi pravi moj poljski znanec — "je bilo v pragozdovih še mnogo tigrov; danes so postali redkejši. Jaz in drugi kolonisti smo jim morali plačevati občuten davek. Ko sem bil nekega dne na obisku pri sosedu — kolonistu, mu je bil noč pred tim tiger uropal prekrasno telico yorske pasme. Našli smo ostanke tigrovega banketa ter hitro zgradili na drevesu skri-vališče, v domnevi, da se bo mrcina prihodnjo noč poslastera z ostanke. Ali mrcina je imela čisto gourmandske manire, medtem ko smo mi čakali visoko na drevesu z napetimi puškami si je sibaritska zverina izbrana drugo telico istega gospodarja ter jo tudi večinoma pohrustala. Često sem se vdeleževal lovov na tigre; ali ostali so vselej brezuspešni. Nekoč se je od 5 psov, ki smo jih nahujskali na tigra, vrnil samo eden s povešeno glavo in repom. O usodi ostalih ni bilo nobenega dvoma: tiger jih je oklofutal do smrti. Takrat smo misijon-ski kolonisti imeli najboljši uspeh pri lovu na tigre s — "pastmi". Te "pasti" so bile precej globoke jame, pokrite z vejevjem. Imel sem soseda Poljaka, ki je imel nesrečo, da so bili tigri pri njegovih govedih le prečesto v gostéh. S pomočjo sosedov je skopal več jam. Nesreča pa je hotela, da je moj sosed — kolonist, sam štrbunknil v tako jamo, ko sta bila v njej en tiger in en tapir. Da bi ne bil imel kolonist slučajno prav ostrega noža pri sebi, bi bil v tej jami zaključil svoje farmersko delovanje. Z nožem si je delal stopnice v stene jame, da se je zopet izkobaal iz nje. Ej kdor drugim jamo koplje sam v njo pade. Enkrat ali hvalabogu samo enkrat v 23 letih sem doživel, da si je krvoločni tiger izbral kot žrtev ženo nekega kolonista, ki je prala ob potoku kraj pragozda. Ko jo je hčerka po dolgi odsotnosti prišla iskati je našla ob potoku njene razmearjene ostanke. (Dalje prihodnjič)

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENCI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki Vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klientelo.

Poštna slika od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan do devetih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotografija "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Bs. Aires

Telefon: 59 - 0522

Mladinski oddelek

Jan Kacin:

BREZ PAMETI

— Ta neumni Polde — so mu rekli. Pasel je krave in ovce ter ves dan vriskal, da se je razlegalo s hriba v hrib.

Polde je bil zelo dobrega srca, sam razuma ni imel nič. Morda pa je bil v svoji omejenosti bolj srečen kot marsikateri, ki se ponaša z velikim talentom.

Nekega popoldneva ni bilo slišati z gmajne njegovega vriskanja. Domači so bili takoj v skrbeh, da se mu ni kaj pripetilo. Šli so pogledati ter so ga po dolgem iskanju dobili v deročem gorskem potoku, ko je držal junici privzdignjeno glavo, da ni utonila v vodi, kamor se je bila na hrbet zavalila.

Junica bi bila gotovo utonila, če bi bil Polde neumen, pa ni bil, so rekli.

Polde je bil pri birmi pri sv. obhajilu pa ne, ker ni mogel razumeti kaj ta reč pomeni, kot tudi pametni ljudje ne morejo razumeti skrivnosti sv. Trojice.

Polde je imel nečaka študenta, ki kjerkoli ga je vzrl, v cerkvi, ali na vasi med fanti in dekleti, se mu je na ves glas zasmel. Nečak se ni sramoval svojega neumnega strica, vendar dokler je bil manjši, ga je zbadlo, če mu je kdo zabrusil, — si neumen kakor tvoj stric Polde.

Neke nedelje je šel Polde sam od maše. Mesto, da bi zavil na levo po cesti jo je mahnil na desno. Hodil je in hodil brez prestanka, misleč, da bo že enkrat prišel domov. Vsega utrujenega in lačnega so ga po dveh dneh privedli orožniki nazaj domov. Od takrat ni maral sam nikamor več. Najraje se je držal pri svojih kravah in ovcah.

France, so rekli, da je bil malo manj neumen kakor Polde. France je bil v svetovni vojni ujet v Rusiji. Znal je panimajet harašo ruski. V civilu pa bi najraje hodil z gramofonom od hiše do hiše, če bi mu sorodniki dovolili.

Spal je v podstrešju. Poleg postelje je imel

omaro, na omari pa gramofon in uro budilko. Po dolgem študiju je znašel, da bo ura budilka sprožila avtomatično gramofon. Predno grem spat, si je mislil, bom navil uro budilko in zjutraj kot bom zvečer določil, bo pričel gramofon sladko melodijo ob kojih zvokih bom polagoma ustajal. Usoda je hotela drugače. Krk, je naredila ura ko ji je prišel svoj napovedan čas, ter mu vsled stika z gramofonom treščila z vso silo z omare na nos. Mesto ob zvokih sladke melodije je vstal z okrvavljenim in razbitim nosom.

Od tedaj so ga fantje in dekleta neprestano dražili o njegovi iznajdbi. Le počakajte, si je mislil, vam bom že poplačal.

Bilo je nekega večera, ko so se fantje in dekleta namenili na neki društveni sestanek v sosednjo vas.

Da bi ne rekli, da morajo fantje in dekleta vedno prav skupaj hoditi, so šla dekleta nekoliko naprej. Kmalu pa so vse zariple v obraz prisopihale nazaj, češ, da straši tam kjer se je pred leti ubil pijanec Tomaž.

— Prav, prav, da straši —, so se norčevali fantje, — boste drugekrati še silile same hoditi.

— Vendar straši —, so vztrajala dekleta. Neka bela prikazen stoji kraj poti z lanterno v roki s katero maha tja in sem.

Ko so prišli vsi skupaj bližje, so pričela dekleta trepetati strahu ter si iskati varnega zavetja ob strani fantov.

— Čakajte —, je rekel fant ki je bil lovec in je kot mnogekrati tudi ta večer nosil svojo lovsko ljubico s seboj, boste videli kako bo bela baba tekla.

Pok, je ustrelil v zrak.

Strah se ni niti zmenil, temveč je še bolj srdito mahal z lanterno.

— Beži baba, ali pa bom sprožil naravnost v tebe —, je zagrozil fant.

Prikazen se tudi tedaj ni zmenila.

Fant je pomeril tokrat naravnost v prikazen ter sprožil...

Luč se je ugasnila in čulo se je žvenketa-

nje razbitega stekla po kamenju. Fantje so z grozo opazili, da se prikazen ne gane z mesta in da še bolj srdito maha z razbito lanterno.

— Na hudič — je zarentačil lovec ter sprožil še enkrat.

Bela baba se tudi sedaj ni ganila z mesta, dasi je bil prepričan, da jo je obakrat zadel in tudi ostali niso o tem dvomili.

Spričo tega je fantom in dekletom padlo srce v hlače ter so se spustili v divji beg in tudi lovec s puško jim je sledil tik za petami. Prenehali so teči šele, ko so dosegli prve hiše v vasi.

Veste kako je bila ta reč? Neumni France je iztaknil v podstrešju med staro šaro leseno soho neke odslužene svetnice. To soho je zavil v belo rjuho, ji potisnil hlevsko lanterno v leseno roko ter jo tako ošemljeno postavil kraj poti po kateri je vedel, da bodo prišli fantje in dekleta. K lanterni je pritrdil konec sukanca s pomočjo katerega je daleč v grmovju na varnem, da če bi se načrt neobnesel da bi lahko zbežal, povzročal mahanje lanternne. Kroglice so sicer steklo lanternne zdrobile dočim so se v leseno soho samo zarile.

Izum neumnega Franceta z avtomatičnim mahanjem lanternne se je torej sijajno obnesel.

Fantom in dekletom ni prišlo niti na um, pač pa v peté, da se bo neumni France tako bridko maščeval nad njimi.

Ej, France ni neumen, so rekli ljudje.

V šoli.

Učitelj: "Torej ljudi, ki brez miru potujejo iz kraja v kraj, imenujemo nomade. Kdo zna povedati kak zgleđ?"

Mihec: "Služkinje, gospod učitelj!"

**

Ure nosimo na verižicah, čas pa vseeno teče. Te naj bo zadosten dokaz, da so verige odveč.

**

— No, sedaj sem pa bogat — je vzkliknil revež, ko je dobil revmatizem.

**

Med nama povedano — pomeni vselej: — vsem povedano.

Krojačnica in trgovina

z manirekturnim blagom

MOZETIČ

Prvovrstna češka blago za moške obleke in površnike.

Imamo na gled novodošlih vsakovrstnih vzorcev

Rojaki, prepričajte se

5025 - OSORIO - 5025

PATERNAL — Buenos Aires

ROJAKI

Poslužujte se vedno in povsod podjetij in tvrdk, ki oglašujejo v Slov. Tedniku.

Sklicujoč se na naše glasilo boste sigurno dobro in točno postreženi.

S tem koristite samim sebi in listu obenem.

Quilmes Cristal Quilmes Bock

elaboradas con las mejores materias primas: lupulo fino y pura malta argentina
botellas de Un litro
especial para familias.

Dekliška Greda

Anica Jeram:

Odšel je...

Napisal R. T. Steantrop:

SAMO ENA KAPLJA KRVI

Magdalena si je česala pred zrcalom svoje dolge kostanjeve lase. V zrcalu je videla vso opremo osebe; bila je popolnoma gladka, v modernem slogu, le posteljica v baročnem slogu je stopala iz tega okvira.

V posteljici je ležal dojenček. Sobno okno je gledalo na jug čez vrt, kjer so cvetela oranžna drevesa, in oranžna drevesa so tudi obrobjala prostrana bombažna polja, ki so spominjala na zasneženo ravan.

Ko si je Magdalena počesala lase, je vstala. Bila je še slabotna in nekam negotova na nogah, saj je bilo šele štirinajst dni, kar je mali zagledal luč sveta. Počasi je stopila k posteljici in dvignila sinčka iz nje. Mali je le za sekundo odprl oči in jih takoj spet zaprl ter mirno in zadovoljno dalje spal.

Mlada mati ga je položila nazaj v posteljo, s svojo lepo belo roko pobažala otročička po obrazu in se zatopila v mislih. Tako je stala nekaj časa in venomer je morala primerjati svojo polt z otrokovo.

Potem se je počasi obrnila in se zagledala skozi okno. Star črnee je ravno nesel vodo od vodnjaka, pred kuhinjskimi vrati je pa sede-

la neka stara črnka in lupila krompir. Kamorkoli je Magdalena pogledala, na polja, na vrt — povsod so sedeli črnei, sami črnei.

Solze so stopile mladi materi v oči, ko je pogledala spet k posteljici. Zdajci so se odprla vrata. Magdalena je poljubila otroka na čelo in šla svojemu možu naproti.

Julian Forgu je bil visok, močan mož z zraslimi obrvmi in črnimi zalizci. Imel je velike temne oči.

Poljubil je svojo ženo, stopil k postelji, vprašal, kako gre otroku, in se sklonil, da bi ga poljubil. Magdalena je gledala čez njegova ramena, kako je približal roko otročičkovemu obrazu in ga pozorno opazoval.

Potelj se je pa nenadoma vzravnil in vprašal s čudno pridušenim glasom: "Magdalena, kaj se je zgodilo z najinim sinom?"

Mladi ženi je bilo, kakor da bi jo kdo stisnil za vrat. Niti toliko ni mogla, da bi ga vprašala, kaj prav za prav misli.

Julian je začel razburjeno hoditi po sobi sem in tja, potem se je pa tudi on ustavil pred oknom in zastrmel v črnee pri delu. Zdajci se je obrnil in dejal: "Jutri stopim k dr. Villerju". S trdimi koraki je odšel iz sobe, ne da bi bil svojo ženo ali otroka le še pogledal.

**

Magdalena je ostala sama, vsa objokana.

Drugi dan popoldne je prišel dr. Viller. Odpeljali so ga najprej k otročku, nato pa v Julianovo sobo. Magdalena se ni mogla premagati in je prisluškovala pri vratih.

"Moj sin je črnee, kajne, gospod doktor? Kako naj si to razložim?"

"Na Kubi ni to nič čudnega, ljubi moj Forgu", je odgovoril zdravnik.

"Že res... toda kako naj bo moj sin črn, če pa moja žena ni..."

Zdravnik ga je presekal: "Ni vam treba dvomiti o svoji ženi. Povejte mi pa, kaj veste o njenem poreklu."

"Poznal sem samo njena pokojna roditelja; oba sta bila belca."

"Ali ni nemara kdo iz njene družine izviral od črncev?"

"Ne, ne vem."

"Brez dvoma se je morala nekoč kri pomešati, zakaj nič nenavadnega ni, da črna polt še po treh rodovih udari v rodbini samih belcev na dan."

"Moj Bog!" je kriknil Forgu.

"Ne jemljite si tega tako k sreči, prijatelj", ga je skušal zdravnik potolažiti. "Kaj vam mar barva, če pa veste, da je vaš pravi, rodni sin."

Magdalena ni mogla več prisluškovati. Vsa strta se je zgrudila ob postelji na tla. Drugo jutro ji je črna služkinja prinesla pismo od moža. Brala je:

Ljuba Magdalena!

Zdravnik mi je sicer vse pojasnil in jaz ti ničesar ne očitam, ker sem prepričan, da nisi prav nič kriva. Vzlic temu mi pa spoštovanje do moje rodbine in mojih prednikov brani priznati tega otroka za svojega.

Da bova laglje prebolela ločitev, se odpeljem v Havano. Zdravnik in odvetnik bosta vse uredila, kar je treba med nama urediti.

1

Je žalosten večer nocej.
Vso vas objel je tih pokoj.
Na nebu zvezdice žaré
in v njih odsevajo solzé
dekletu...

Naj sreča mila spremlja te,
šepče deklica drhté!
V sreči bilo bimi bridkó,
če zate bilo bi hudó
po svetu...

2

Ptički v jutro žvrgolijo,
se pomladi veselijo.
Čez trate rosa se blišči,
a dekle solznih je oči
zavpilo...

Dobila pisemce je davi, —
mislila je, da so pozdravi! —
Bilo pa sporočilo je,
da fanta ji v tujini je
ubilo....

Verjemi mi, da je tudi meni hudo, a ne morem drugače.

Julian

Magdalena je obupno zaihtela.

Teden dni nato se je Julian vrnil. Zdel se je postaran za deset let. Globoke so se mu bile zarezale v čelo in osivele obrvi so mu senčile oči. Govoril ni z nikomur. Le črna služkinja je imela toliko poguma, da je stopila k njemu:

"Milostljiva gospa se je odpeljala z otrokom in se nikdar več ne vrne!" je povedala.

Kmalu nato so v hiši govorili, da se misli Forgu za zmerom odpraviti s Kube in se preseliti v Evropo. Te glasove so še potrjevale njegove priprave za odhod.

Ko je Julian urejal svoje stvari in jih spravil v kovčege, je sklenil sežgati vse stare papirje in pisma. Sam si je zanetil ogenj v peči, ostal do ranega jutra v svoji sobi in pregledoval papirje, ki jih je namenil ognjenim zubljem.

Prva pisma, ki so mu prišla v roke, so bila Magdaleniina nanj in njegova Magdaleni. Potlej je našel sveženj starih računov, pogodb in poslovnih pisem; brez pomišljanja jih je vrgel v ogenj.

Naposled je odprl še poslednjo kaseto, ki jo je imel še od staršev. Bila je do roba polna starih, že čisto porumenelih listin in pisem. Med njimi je bil tudi svežnjič najfinejšega pisemskega papirja, še zmerom dehtečega po sivki. Julian je razmotal trak okoli svežnja in začel pisma čitati, drugo za drugim. V vseh je spoznal rokopis svojih staršev, datum na njih mu je pa pravil, da segajo trideset let nazaj.

V enem teh pisem je našel ovenelo vrtnico. Pismo je bilo od njegove matere, ki se je takrat mudila v Evropi in je bila zelo bolna. Julian je bral:

Ljubi moj Anton!

Ali znaš čitati?

Potem imaš v rokah zlati ključ do vseh človeških znanosti in vednosti! Samo znati je treba s tem dragocenim ključem prav ravnati in druga za drugo se Ti Bodo odpirala vrata v človeške vede in umetnosti.

Edina slovenska splošno kulturna in družinska izseljenska revija Duhovno življenje Te želi voditi po skrivnostnem duhovnem kraljestvu lepega, dobrega in resničnega in Ti služiti.

Duhovno življenje ne prinaša nobenih malopomembnih dnevnih vestí ali malenkostnih domačih in tujih sporov, pač pa Ti nudi celo vrsto odličnih znanstvenih in leposlovnih sestavkov, ki so jih prvi slovenska umetnik in znanstveniki napisali nalašč zanj.

Duhovno življenje je prava, **IZSELJENSKA LJUDSKA VISOKA ŠOLA**. Ni vseeno, če je odlična in edina **SLOVENSKA** bereš ali ne. Ne spametno je omalovaževati odlične misli, ugotovitve in navodila, ki so jih nalašč za Te napisali najboljši Slovenci!

Izobrazuj se! Kdor danes ne napreduje, nazaduje! Malokomu pa je temeljita in resnična izobrazba bolj potrebna kakor slovenskemu izseljencu, preprostemu in ubogemu sinu malega naroda, ki ga je vrglo življenje daleč iz domačih krajev in stoji pred neverjetno težko nalogo, da se uveljavi v bogatem, širnem in sovražnem tujem svetu.

Naroči si Duhovno življenje! Naročnina petih papirnatih pesov za revijo, ki izhaja tedensko na najmanj 32 straneh, je neverjetno nizka. Piši po številko na ogled in jo boš dobil popolnoma brezplačno! Če bi ti list ne bil všeč, ga spravi nazaj v kuvertu, napiši nanjo "rehusado" in jo brez stroškov (brez nove znamke) vrzi v poštni nabiralnik, in stvar je urejena. Če bi Ti bil list všeč, pa je treba seveda čimprej nazkazati naročnino na način, kakor je na ovitku vsake številke posebej razložen.

Uprava Duhovnega življenja,

Avalos 250,

Buenos Aires, Rep. Argentina.

Kako srečna bi bila, če bi mogel ti biti pri meni. Zdravnik mi je sicer prepovedal pisanje, pa ti vendarle pišem, ker je nemara to moje poslednje pismo nate. Zelo slabo se počutim in komaj držim pero v roki. Toda moram, še enkrat moram pisati svojemu sreču, da izpregovori. Popolnoma ti zaupan, da boš najinega sina dobro vzgojil, saj vem, da ga prav tako ljubiš kakor jaz. Toda mirneje bom umrla, če mi prisežeš, da boš vse storil, da Julian nikdar ne izve skrivnosti mojega porekla. Rotim te, obljubi mi to, dragi Anton. Julian ima belo polt in je popolnoma podoben tebi. Tako mu ne bo nikdar prišla na um domneva, da je v žilah njegovega deda po materi tekla še kaplja črnske krvi...

Ko je Julian prebral dotod, mu je glava težko omahnila na mizo. Njegova kri torej in ne kri njegove uboge žene je bila pomešana s črnsko, on je pa siroto pahnil od sebe! Toda zdaj ne more več nazaj, ločitev je sodno izvršena, kocka je padla! Tako bo do smrti vlekel svojo skrivnost s seboj — —

ZA KUHINJO

Mrzel punš. Dobro zmešaj en liter dobrega belega vina, pol litra sladke smetane in pol kile sladkorja v prahu. Za eno uro postavi posodo na led, sneg ali v mrzo klet. Potem mešanico s šibo dobro stepi, da se speni, napolni v čaše in daj na mizo.

Vroč punš. V loncu zavri pol litra vode in 40 dek sladkorja. Ko je zavrelo, zlij na lupine štirih pomaranč in dveh limon in pokrito postavi h kraju štedilnika. V drugem loncu pa skuhaj 3/4 kile sladkorja v dveh litrih vode; ko zavre, prilij sok sedmih pomaranč in treh limon, 1/8 litra ruma, 1/8 litra močnega ruskega čaja in sladkorno vodo, s katero si poparila pomaranče in limonove olupke. Vse skupaj dobro zmešaj, precedi skozi prtč in daj vroče na mizo. Za ženitovanjske prilike in slično zelo pripravna in dobra pijača.

PRAKTIČNI NASVETI

Kako odpravimo plesnive madeže iz bele volnene obleke. Obleko položimo na belo čisto krpo in madež zdrgnemo z raztopino triodstotnega ahoniaka. Madež drgnemo toliko časa, da izgine. Če so se pa okoli madeža napravili rumenkasti kolobarji, jih očistimo s triodstotnim hidrogenijem in tudi drgnemo toliko časa, da kolobarji izginejo. Potem dobro izperemo v mlačni vodi, posušimo in zlikamo.

Makeže od rje spravimo iz perila na ta način, da madež zmočimo v navadni vodi, potem

ga polijemo z limonovim sokom in sok na madežu drgnemo. Nato nateresemo še navadne kuhinjske soli in položimo na vroče solnce. Ko se posuši, madež spet polijemo z limonovim sokom. To ponavljamo toliko časa, da madež izgine. Potem dotični kos dobro namilimo in zdrgnemo v topli vodi, izperemo v čisti vodi in posušimo.

ISKRE

Matere so matere. Njihovi otroci so najboljši. Posebno v hčere so zaverovane.

Znan mi je slučaj matere, ki je imela šestnajstletno hčer, katero je čuvala kot punčico v svojem očesu.

Vhiši ni bila spregovorjena nobena pohujšljiva beseda. Vse je bilo lepo, čisto in moralno. Naenkrat je pa začelo dekletu bledeti. Pri toževala se je, da jo boli tukaj in tam.

Mati jo je peljala k izvrstnemu zdravniku.

— Prosim, preiščite jo — je rekla zdravniku na samem. — Zdi semi, da je na ledvicah bolna. Toda pri preiskovanju morate biti previdni, da ne boste ranili čuta njene sramežljivosti.

Zdravnik jo je preiskal.

Presenečen se je vrnil k materi rekoč:

— Žal mi je, gospa, toda povedati vam moram, da je vaša hčerka v blagoslovljenem stanu.

Mati, toliko, da ni omedlela.

— Moj Bog, gospod doktor — je vzkliknila obupano. — Kako naj ji povem to grozno novico, da je ne bom pohujšala...

**

Ženka: Dušan, celo vsako drevo dobi spomladi novo obleko...

Možek: Seveda, draga ženka, a si jo samo napravi...

**

— Kdo je tista grda ženska tam v veži? — je vprašal možak svojega starega znanca, katerega pa že ni videl dolgo vrsto let.

— Moja žena.

— Oprosti mi. Nisem te hotel žaliti. Zmotil sem se.

— Ne, ne, prijatelj, ti se nisi čisto nič zmotil. Ampak jaz sem se salamensko zmotil, ker sem jo vzela.

Medicina News

Največja klinika v Buenos Airesu. Ordinira 10 zdravnikov specialistov.

12 ODDELKOV

Oddelek za vernične bolezni in sifilis. Plačevanje od \$ 10 dalje mesečno.

Blenoragija. Brezbolestno, gotovo in hitro ozdravljenje.

lišaj, itd. — Porodi, zgodnji porodi, neredno perilo.

Oddelek za ženske. Sprejema zdravnica in zdravnik specialista vsak zase. Za notranje in zunanje bolečine vseh vrst; maternica, ajčnik, čiščenje itd., izpuščaji, lišaj, itd.

Načelnica tega oddelka je zdravnica, diplomirana v Parizu in Bs. Airesu, specialista v ŽENSKIH IN OTROŠKIH BOLEZNIH, z mnogoletno prakso,

KI GOVORI SLOVANSKE JEZIKE

Klinika general. Jetika, srce, želodec, obisti, čreva itd.

Oddelek za jetične. Posebni pregled po novem načinu.

Oddelek žarki X. Radioskopija, radiografija \$ 10 za vsako.

Električni oddelek. Prozorno luč. Žarki ultra violeta infra rdeča itd.

Oddelek specialistov za otroke.

Laboratorični oddelek. Razkroj krvi vseh vrst in narave.

Sanatorični oddelek. Dognanje kakoršnekoli bolezni, po nizkih cenah.

Natančni pregled od zdravnik specialista računamo \$ 3.—

Brezplačen pregled za venerične bolezni

VGODNO PLAČEVANJE

Ordiniramo od 9—12 in od 15—21. Ob nedeljah in praznikih od 9—12.

GOVORIMO SLOVENSKO

28 SUIPACHA 28

RECUERDE INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BLENORRAGIA
SIFILIS Y DEMAS VENEREAS

EL INSTITUTO MAS ANTIGUO ATENDIDO POR MEDICOS
BRASIL 923 PLAZA CONSTITUCION
DE 10 A 12 DE 15 A 21

*Sin lavajes
Sin dolor*

SELITVE V MESTU IN NA DEZELO
ZA ZMERNE CENE

PREVOZNO PODJETJE

RAFAEL TURK

OSORIO 5085 esq. WARNES 2200

U. T. 59-2505 in 59-3667

PRIMORSKE VESTI

"ŽIVIJO!" VZKLIK PREPOVEDAN

Grožnje s kaznimi

Reka, februarja 1935. Lokalne oblasti po naših vaseh, to so poleg občinske uprave še karabinjeri, miličniki, financarji, večkrat tudi učitelji in železniški uradniki kar sproti in samovoljno kujejo nove ukrepe. Z najrazličnejšimi novotarijami nadlegujejo našega kmeta tako da bi se ta moral danes odpovedati tudi najnedolžnejšim šegam in navadam. Vsak nov organ, bodisi brigadir, podeštatž tajnik ali učitelj vsak prinese s seboj novih ukazov in odredb glede javnega prometa, policijskega reda, mnogokrat pa tudi glede stvari, ki ne spadajo v pristojnost niti enega niti drugega teh organov. Tako je brigadir v neki večji vasi naše pokrajine prepovedal vzklík oziroma boljše pozdrav "živijo" češ da navduši vsako staro babo. Zagrozil je, da bo vsakega kaznoval, ki bo zaloten pri vzklíkanju in pozdravljanju z "živio".

V GORICI JE ZAPLENJENO 15.000 SLOVENSkih MOLITVENIKOV

Tiskanje naših molitvenikov prepovedano. Slovanski molitveniki ne smejo čez mejo.

Trst, februarja 1935. Fašistične oblasti so ponovno pokazale svoje namere in dokazale, da čim dalje streme za popolnim uničenjem vsega, kar je slovenskega in hrvaškega v naši zemlji. Ni treba, da je to bodisi posredno ali neposredno najerjeno proti državni ureditvi, ampak je dovolj, da nosi pečat tujerodnosti.

Iz Gorice smo prejeli poročilo, da so tamkaj pred kratkim zaplenile oblasti 15.000 slovenskih molitvenikov, ki so bili na novo tiskani za otroke. Zablembo je odredil organ goriške cenzure, ne da bi navedel vzroka.

Ta vest najodločnejše potrjuje našo ugotovitev. Molitveniki, ki niso vsebovali nič drugega kot to, kar vsebuje vsaka druga knjižica te vrste, so bili prirejani za mladino. Ravno to dejstvo morda je bilo za zablembo poleg ostalega še najbolj odločilno. Italijani trde, da je mladina njihova in da jo zato mora vsakdo pustiti pri miru. Kaj še, da bi jo pri tem "zastropjali" s slovensko besedo! Tako je bojazen, da bi s temi mladinskimi molitveniki količkaj vplivali na naše otroke dovedla oblasti v prvi vrsti do tega, da so molitvenike zaplenili. Vendar pa to ni edini vzrok za slične postopke fašističnih oblasti. Pred kratkim je namreč neka založba prosila merodajne oblasti, če bi smela natisniti oziroma razpečavati molitvenike, ki jih namerava izdati in založiti, pa je dobila negativen odgovor. Iz prve in druge vesti se da klepati, da je odslej v Julijski Krajini prepovedan tisk slovenskih in hrvaških molitvenikov sploh, pa ne samo tisk, ampak tudi razprodaja in razpečavanje. Ugotovilo se je namreč še to, da so bili zadnje čase vsi slovenski in hrvaški molitveniki, ki so bili poslani iz Jugoslavije v Julijsko Krajino, zaplenjeni.

S to akcijo hočejo fašistične oblasti oropati našim ljudem vsako tiskano besedo, jim vzeti poslednje svoboščine in to celo možnost, da bi vnaprej molili Boga v svojem jeziku. Na ta način skušajo pripraviti naše ljudi, da bi začeli rabiti italijanske molitvenike in da bi

se tako počasi priučil italijanskim molitvam, pridigam in splošni rabi italijanskega jezika v cerkvi in zunaj nje.

Naši ljudje so ostali pri tem popolnoma brezpravní in nimajo nikake možnosti, da bi se pritožili ter poklicali merodajne, ki o tem odločajo na odgovor. Dvomimo namreč, da bi smeli v državi, ki se šteje za najbolj urejeno. Evropi, državni funkcionarji po svoji volji postopati. Ne poznamo namreč tako krivične odredbe, ki bi dajala možnost, da se lahko ple-nijo najnedolžnejši molitveniki. Če pa je to načrt vlade, potem je vsak poskus ureditve tega vprašanja s strani naših ljudi popolnoma nemogoč. V tem slučaju pa je v prvi vrsti in edina poklicana Cerkev, da po svojih zastopnikih brani pred vsem svoje pravice in svoja sveta načela. Dolžnost goriškega škofa Marmu pastirujt vso dobro voljo in uredi to vprašanje, da pokaže pred ljudstvom, katerešanje ter s tem najbolj dokaže, da je pravi pastir. Odgovornost za to, da ga ljudstvo smatra za fašističnega podrejenca, bo moral nositi sicer sam.

Še na eno dejstvo moramo pri tem opozoriti. Z zablembami, ki se zlasti v zadnjem času vrste so v prvi vrsti prizadete knjigarne in naša založniška podjetja. Oblasti se namreč dobro zavedajo, da z zablembami celih naklad za razprodajo pripravljenih knjig in brošur uničujejo in tirajo k propadu naša podjetja.

Sabotin — Trdnjava

Vojaške oblasti so pred desetimi leti "odkupile" zemljo, a je niso še danes plačale

Gorica, februarja — Že izza časa svetovne vojne je znan ta kameniti hrib v neposredni bližini goriškega mesta. Bivši bojovníki se ga spominjajo posebno zaradi ljutih bojov, kjer je kamenje ubilo več ljudi kakor pa granate same. Po dolgih bojih je bil končno zavzet od Italijanov, ki so ga vsega prevrtali in iz kavern streljali na drugo stran Soče, na sv. Goro.

Italijani so naredili v vrhu Sabotina pravcato mrežo rovov, kavern, stanovanj, vodnjakov itd. da ne omenimo vseh naprav za topove, strojne puške in drugo. V tej stroki moramo priznati, da so bili pravi umetniki. Hoteli so se ugnezditi ter se zariti v zemljo in kamenje, da bi dolgo časa kljubovali avstrijskim napadom. Zato niso štedili z ničemer in pri delu morda celo mislili na poznejše čase. Kajti iz dobro utrjenega Sabotina je lahko obvladati vse severne prometne žile Gorice in vso dolino.

Hitro po vojni se ni za Sabotin nihče zme-nil. Okoličani so pobirali po njem ostanke vojne, v največji meri baker, medenino in druge dražje kovine ter si tako služili kruh. Končno so začeli pobirati tudi železo, ko ni bilo več drugega in pri tem delu je marsikdo pu-

stil svoje življenje na sabotinskih čeréh, zaradi neprevidnega ravnanja z razstrelivom.

Da bi dali Italijani Gorici in okolici tisti duh po "zmag" rešitvi in taljanstvu, so poleg drugih krajev (Sredopolja, Sv. Mihael. Oslavje itd.) tudi Sabotin proglasili za "zona sacra" — sveta zemlja. Vse prejšnje italijanske jarke, rove kaverne so očistili in v nje postavili topove, strojne puške, telefone in drugo, na raznih mestih pa nekake mejne kamne z napisi o bojih, kdaj in kako se je bojeval ta in ta regiment, ta in ta brigada in mnogo drugih stvari. Vse je bilo postavljeno čim bolj mogoče v isti red, kot je bilo med svetovno vojno. Speljal so tudi prav lepo in položno avtomobilsko cesto prav do vrha tako da pride lahko vsakdo do cilja s vsakim prometnim sredstvom. V te kraje so prihajali in vedno prihajajo od povsodi bivši bojovníki, da si obudijo tužne spomine iz vojnih dni.

Vojaška oblast je pri tem zasegla ves vrh Sabotina, katerega del je spremenila v že omenjeno "zono sacro". Tako je bilo vzete precej zemlje raznim okoliškim vasem, kakor n. je bil ta teren pust, vendar pa je bilo razen pr. Pevni, Podsabotinu, Št. Mavru. Res je, da slabih, a še primernih pašnikov, ki so okoliškim kmetom bili pri roki, kljub temu tudi precej grmičevja in nizkega drevja, odkoder so dobivali glavni del svojega kuriva. Vse to je, kot rečeno, pred kakimi desetimi leti vojaška oblast zlepa in zgrda nekako "kupila" in lepo obljubila, da bo plačala. Razume se, da je cena bila predvsem zaradi takega terena zelo nizka, kar ne bi bilo težko v tistih časih plačati. Hitro potem, ko se je izvršila ta transakcija je vojaštvo zemljišče ogradilo z bodečo žico.

To je bilo usodno za okoličane. Prepovedana jim je bila pot, strogo prepovedano pa prestopiti žico, kaj šele da bi gnali svojo živino na pašo la i pa da bi šli čez travo in seči grmičevje. Vojaška straža je vedno vsakega zapodila, da se moral obupan vrniti domov in za svojo živino si preskrbeti kje drugje sena ali trave, če ne celo kupiti. Pomagala ni nobena prošnja ne vojaška, ne civilna oblastva. In to traja že danes in bogve koliko časa bo še trajalo.

Kar je najbolj žalostno pa je to, da morajo okoličani za svoje prav za parv rekvirirano zemljišče še sedaj skozi deset let redno plačevati davek za zemljo, katere se ne smejo ne dotekniti in niti pobirati z nje borno travo in drva. V desetih letih je že marsikdo znesel na davčni urad lepe tisočake lir, ki so bili krvavo prihranjeni, od ust utrgani. V sedanjih časih je to pravi zločin. Ljudje nimajo denarja, niti za najpotrebnejše, ne za obleko in ne za kruh, a za davke tistih zemljiš, ki so bila odvzeta pa le morajo imeti, sicer poje boben v hiši. In boben je že pel marsikje. To je zopet poglavlje zase našega človeka v Primorju, črno poglavlje bede in lakote.

Toda odvzeta zemlja ne bo služila samo za "zono sacro". Zgleda, da bodo Italijani vrtili še globlje v kavernah... Ali ne čaka Sabotina ista usoda kot kak drug obmejni hrib? Tega ne moremo z gotovostjo reči. Toda obnašanje vojaške oblasti dajo slutiti, da ni vrh Sabotina samo "zona sacra" ampak tudi kaj drugega. Nič čudnega ne bo, če bo iz kamenja zrastle prav moderna trdnjava.

Zavod sv. Cirila in Metoda
sprejema dečke v popolno varstvo.

Obrnite se pismeno ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO C.G.B.A.
(Bs. Aires)

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

Dr. SAUL WAISBEIN
zdravnik boln. Alvear
Otroške in notranje
bolezni.
Pregled od 3—6.

Dra. BERTA WAINER de WAISBEIN
Pregled od 3—8.
ZOBOZDRAVNICA

Avda. San Martin 2219

U. T. 59, Paternal 1632

DR. S. SCHAVELZON

Vodja klinike v bolnišnici Muñiz

VENERIČNE BOLEZNI
moderno in hitro zdravljenje.

NOTRANJE BOLEZNI
srce, pljuča, želodec, obisti, reumatizem,
kri itd.

GOSPE: Rezervirani prostori.

OČI - UHO - NOS - GRLO - ŽARKI X
ULTRAVIOLETA - DIATERMIA

SPECIALISTI za vsako bolezen.
NI KLINIKA

Pueyrredón 936

U. T. 47 — 8416

Sprejema od 8 do 10, 14 do 16 in 19 do 21.
Ob nedeljah od 8 do 9

Slovenska gostilna pri Veselem Štajercu

V nedeljo 24. t. m.

Veliko vinska trgatev
s plesom do zore

Za obilen obisk se najtopleje priporoča
lastnik

Štefan Celec

MAN. ESTEVEZ 499 AVELLANEDA

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,
lepo sliko v harvah
Odrpto tudi ob nedeljah.

F. Quiroga 1275 DOCK SUD
Atelje MARKO RADALJ

Dr. J. HAHN

ZDRAVLJENJE Z
ULTRAVIOLETNIMI ŽARKI

Ženske bolezni — Maternica — Jačnik —
Prezgodnja ali zakasnjena perioda
— Beli tok.

Notranje bolezni — želodec in drobovje.
Gonoreja — Mehur — Obisti.

NIZKE CENE

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601

SPREJEMA OD 3—5 ZVEČER

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Vsem Slovencem naznanjava, da sva od-
prla lastno prodajalno, oglja, drv, krom-
pirja itd.

Točna postrežba na dom. Se priporo-
čava cenj. rojakom in rojakinjam. Last-
nika

J. Trampuž in J. Brišček

Ulica NOVARO 5201 — Villa Devoto

Dr MILOSLAVICH

Zdravnik za notranje bolezni.

Praktikiran na klinikah na Dunaju, Pra-
gi in Parizu.

Zdravi bolezni kože, krvi in spolne
bolezni.

Se govori slovensko, nemško in špansko.

PETNAJSTDNEVNO PLAČEVANJE
GARANTIRANO ZDRAVLJENJE

Sprejemanje strank od 11 do 12 in od
3 do 7 zvečer. — Ob nedeljah od 9 do 11
ure zjutraj.

Ulica Reconquista 629

U. T. RETIRO 1852

Ako hočete biti zdravlieni od vestnega in odgovornega zdravnika
zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — **Blenoragije - Kapavca**
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE
PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SPOLNE (606 - 914)

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specija-
listi za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA"

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Po-
polno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na
podlagi krvne analize (914)

KOŽA: Kronični izpuhi, mozoljčki. Izpadanje
las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bole-
čin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof.
Cicarelliju.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenja, izguba spomi-
na in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost
srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka pre-
bava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USEŠA, vnetje, polipi: brez opera-
cije in bolečin.

ŽENSKÉ BOLEZNI: maternica, jajčnika, ne-
redno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in
z izvrstnimi **SPECIALISTI** je edini te vrste
v Argentini. — Lečenje zajamčeno. —
Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once

Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

Slovenska gostilna

Pri Kurinčiču v Nedeljo Slov.
orkester

TRELLES 1167

Buenos Aires

U. T. 59 - 2382

VSI ROJAKI SO DOBRODOŠLI